

Liberalerna Uddevalla
Handlingsprogram 2026 - 2030

Ett starkare Uddevalla!

Innehåll

Uddevalla förtjänar mer!	3
Skolstaden Uddevalla.....	4
Förskolan:.....	4
Grundskola och anpassad grundskola	4
Gymnasiet och anpassad gymnasieskola.....	5
Vuxenutbildning.....	6
Elevhälsa.....	7
Social omsorg.....	7
Jämställdhet.....	10
Integration	10
Kultur och fritid	11
Miljö & Klimat	13
Landsbygdsutveckling.....	14
Näringsliv och Företagsklimat.....	15
Kommunens utveckling.....	16
Trygghet.....	17
Bostäder.....	18
Kommunens styrning.....	18

Uddevalla förtjänar mer!

”Alla människor är födda fria och lika i värdighet och rättighet” – första artikeln i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Vi Liberaler tror på och bryr oss om Uddevalla! Politik ska skapa möjligheter, inte hinder. Därför vill vi skapa ett samhälle där du som medborgare får bestämma mer över ditt liv i stället för att politiker och tjänstepersoner ska styra din vardag. Vi behöver också ha en bredare förankring i de stora och viktiga politiska beslut som tas så viktiga beslut inte rivs upp i nästa mandatperiod. Detta onödiga käbbel kostar mycket pengar och är frustrerande för alla inblandade.

För oss i Liberalerna är det viktigt att alla, oavsett vem du är eller var du kommer ifrån, ska kunna förverkliga sina drömmar. Du som förälder ska kunna välja förskola och skola till dina barn. När du blir äldre ska du få välja om du vill bo kvar hemma med hemtjänst eller flytta till ett omsorgsboende. Har du hemtjänst ska du få välja vad du vill ha hjälp med och vem som hjälper dig. Du har rätt att känna dig trygg i ditt eget hem!

Liberalerna vill medverka till att Uddevalla blir en stad där man trivs och mår bra. Där man kan vara en bra samhällsbärare och engagera sig i sin närmiljö. I Liberalernas Uddevalla finns en hög kvalitet i kommunens verksamheter, med välutbildad personal som trivs på sin arbetsplats. I Liberalernas Uddevalla finns en bra välfärd och därför behövs ett bra näringsklimat och föreningslivsklimat så att många arbetstillfällen skapas och vi kan erbjuda våra invånare en meningsfull fritid.

Skolstaden Uddevalla

En bra start i livet ger alla barn större chans att lyckas och utjämnar livschanser. Uddevalla är och ska fortsätta att vara en skolstad av rang! För att klara skolan behöver man rätt stöd och förutsättningar från början. Alla elever, de som behöver mer stöd men även särbegåvade barn, ska få det stöd de behöver.

För att barn ska få rätt förutsättningar behöver de som arbetar med våra barn ha rätt förutsättningar. All skolpersonal så som lärare, kuratorer, vaktmästare men även skolmåltids- och städpersonal ska ha bra arbetsvillkor. Lärarnas arbetstid behöver regleras och renodlas så de får bättre möjlighet att bedriva pedagogisk verksamhet. Elevhälsan behöver finnas på plats redan i lågstadiet för att på ett tidigt stadie upptäcka elever med särskilda behov. Barn vistas i skolkorridorer, skolmåltidssalar, skolbibliotek osv och möter mer personal än pedagoger/lärare. Därför är det också viktigt att all skolpersonal har kunskap i hur man bemöter barn med NPF-diagnoser.

Förskolan:

Inget är viktigare än en bra start i livet. Det ger alla större chanser att lyckas senare i livet och utjämnar livschanser mellan barn med olika bakgrund. Förskolan ska erbjuda barn en trygg miljö att leka, lära och växa i.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 🔵 Att alla ska ha rätt att välja förskola för sina barn.
- 🔵 Att alla förskolor ska ha utbildade förskolelärare. För att nå dit behöver vi utbilda och anställa fler lärare.
- 🔵 Införa karriärtjänster i förskolan.
- 🔵 Att alla nyanlända barn från tre års ålder ska delta i språkförskola.
- 🔵 Knyta en speciallärare som har ansvar för det språkutvecklande arbetet till varje förskola.
- 🔵 Fortsätta arbetet med att minska barngruppernas storlek.
- 🔵 Erbjuder kompetensutveckling till all skolpersonal.
- 🔵 Ge rektorer bättre stöd att arbeta med pedagogik, t.ex. genom biträdande rektorer eller administrativ personal som kan avlasta.

Grundskola och anpassad grundskola

Alla barn ska längta till skolan och känna sig trygga där. Allt arbete i grundskolan ska främja trygghet, gemenskap, glädje och kunskap. Vi vill ha en skola där kunskap står i fokus, där alla elever får det stöd de behöver och där lugn och ro råder i klassrummet men även på skolgården. En riktigt bra skola med arbetsro är grunden för att alla barn ska få de kunskaper som behövs för att nå sina drömmar. Lärarna är den enskilt viktigaste faktorn för att barnen

ska lyckas i skolan. Därför vill vi att alla lärare i Uddevalla kommun ska vara legitimerade och få arbeta med kärnuppgiften; att undervisa, ha tid för planering och uppföljning.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Att alla elever ska få det stöd och den stimulans de behöver.
- Ⓛ Att elever med stora behov ska få stöd tidigt.
- Ⓛ Skapa ett team med specialpedagoger på varje skola som kan stötta skolorna.
- Ⓛ Att nolltolerans mot hot, trakasserier, mobbing och kränkningar i skolan ska vara en självklarhet.
- Ⓛ Skapa fler platser i anpassad grundskola för att möta det växande behovet.
- Ⓛ Låta lärarna vara lärare! Låt andra sköta administrativa göromål.
- Ⓛ Utveckla lärarkompetensen för att möta och utmana de särskilt begåvade eleverna.
- Ⓛ Att duktiga lärare ska ha högre lön.
- Ⓛ Säkerställa att vi har utbildade pedagoger och anpassade lokaler i anpassad grundskola.
- Ⓛ Att införa ett tvålärarsystem. Läraryrket ska inte vara ett ensamjobb.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun är en attraktiv arbetsgivare där bara, om möjligt, legitimerade lärare anställs.
- Ⓛ Att våra anställda lärare ges möjlighet att utbilda sig till speciallärare och specialpedagoger.
- Ⓛ Verka för stabila budgetförutsättningar och möjligheter för skolorna att planera sin ekonomi långsiktigt, även om elevunderlagen sviktar.
- Ⓛ Att varje elev får träffa en utbildad och behörig studie- och yrkesvägledare inför valet av gymnasieutbildning.
- Ⓛ Ge rektorer bättre stöd att arbeta med pedagogik, t.ex. genom biträdande rektorer.
- Ⓛ Erbjud kompetensutveckling till all skolpersonal.
- Ⓛ Göra en ny upphandling med Västtrafik så att alla skolskjutsberättigade elever får möjlighet till busskort i stället för att kommunen bedriver en egen skolskjutsverksamhet i konkurrens med näringslivet.
Att kommunen jobbar mer aktivt och uppsökande för att få alla elever att gå till skolan. Det ska finnas en handlingsplan för hemmasittare och hur man ska arbeta för att uppmuntra dem att gå till skolan.

Gymnasiet och anpassad gymnasieskola

Fler elever ska klara gymnasiet, utan sänkta krav. Ett gymnasium med hög kvalitet ger elever en chans att utvecklas och öppnar nya vägar i livet. Att fler lyckas i gymnasiet är en viktig förutsättning för att Sverige ska kunna behålla sin konkurrenskraft mot omvärlden. Alla elever ska komma väl förberedda från grundskolan till gymnasiestudier. Eleverna ska ha möjlighet till ökad flexibilitet mellan högskoleförberedande och yrkesförberedande program. Dagens arbetsmarknad kräver en fullständig gymnasieutbildning och det är kommunens uppgift att säkerställa att alla klarar det kravet, även elever med låg studiemotivation.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Låta lärarna vara lärare! Låt andra sköta administrativa göromål.
- Ⓛ Uppvärdera lärlingsutbildningen, det är en bra väg att lära sig ett yrke.
- Ⓛ Införa fler karriärtjänster för gymnasielärare.
- Ⓛ Införa fler branschnära samarbeten för att öka intresset för bristyrken.
- Ⓛ Skapa en kommunal anställningsgaranti för de yrkesprogram som för tillfället har ett lågt söktryck och det rör sig om bristyrken.
- Ⓛ Förstärka arbete med att få fler unga som varken studerar eller arbetar tillbaka in i studier eller en meningsfull sysselsättning.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun ska ge alla elever och studerande förutsättningarna att nå en gymnasieexamen eller bli anställningsbara.
- Ⓛ Starta spetsutbildningar inom språk och humaniora.
- Ⓛ Behålla valfriheten för elever inom anpassad gymnasieskola.
- Ⓛ Förbättra kvaliteten på APL-platserna inom anpassad gymnasieskola i samverkan med näringslivet i syfte att fler elever efter avslutade studier ska få en meningsfull sysselsättning och goda livsvillkor.
- Ⓛ Starta ung företagsamhet inom anpassad gymnasieskola.
- Ⓛ Ge rektorer bättre stöd, t.ex. genom biträdande rektorer som kan ansvara för pedagogiken.
- Ⓛ Erbjud kompetensutveckling till all skolpersonal.
- Ⓛ Göra en ny upphandling med Västtrafik så att alla skolskjutsberättigade elever får möjlighet till busskort i stället för att kommunen bedriver en egen skolskjutsverksamhet i konkurrens med näringslivet.

Vuxenutbildning

Liberalerna tror på mer vuxenutbildning för fler chanser i livet! Varje människa ska ha så goda förutsättningar som möjligt att utveckla sina kunskaper och färdigheter under hela livet. Därför krävs inte bara en bra skola för barn och ungdomar utan också en väl utvecklad vuxenutbildning. Fler måste få möjlighet att omskola sig eller förbättra sina grundkunskaper. För att öka kompetensen, möta näringslivets kompetensbehov och se till att fler kommer ut på arbetsmarknaden vill Liberalerna fortsätta att satsa på den framgångsrika Vuxenutbildningen. Yrkesutbildningar spelar en viktig roll, inte minst för att främja integration och att nyanlända ska komma i arbete.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Utveckla yrkesutbildningen för vuxna motsvarande gymnasial nivå med ett större inslag av arbetsplatsförlagt lärande.
- Ⓛ Fortsätta att bygga ut Vuxenutbildningen.
- Ⓛ Att kommunen fortsatt ska ha en stabil finansiering av Vuxenutbildningen – en modern skolform som för de allra flesta leder direkt till jobb eller vidare studier.
- Ⓛ Att alla som vill ska få möjligheten att läsa upp sina betyg via vuxenutbildningen.
- Ⓛ Samarbeta med externa utbildningsanordnare som håller god kvalitet i syfte att möta behovet av utbildningsplatser.

- 📌 Erbjuda fler kurser på kvällarna så att de studerande kan kombinera arbete och studier.
- 📌 Verka för att vuxenutbildningen fortsätter arbetet med projekt som bidrar till stadens och regionens kompetensförsörjning.
- 📌 Fortsätta arbetet med mycket flexibla och individuella utbildningar, t.ex. inom SFI.
- 📌 Erbjuda kompetensutveckling till all skolpersonal.

Elevhälsa

Elever som är trygga och mår bra presterar bättre i skolan. Barn och ungdomars psykiska ohälsa har ökat senaste åren. Därför är en satsning på utbyggd elevhälsa viktig. En god mental hälsa förbättrar kunskapsresultaten, men ännu viktigare, det ger våra elever ett bättre liv! Elevhälsan med sin närhet till skolan är viktig för att snabbt kunna hjälpa elever som inte mår bra. Det är också viktigt att fokusera på fysisk aktivitet. Att få stöd och råd är nödvändigt för att unga ska kunna utvecklas och växa under skoltiden. Elevhälsa är också viktigt på vuxenutbildningen.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 📌 Stärka elevhälsan.
- 📌 Att det max ska vara 400 elever per skolsköterska i grundskolan.
- 📌 Alla elever ska få den hjälp de behöver, ingen elev ska falla mellan stolarna.
- 📌 Satsa extra på elevhälsa i lågstadiet.
- 📌 Fokusera på fysisk aktivitet, som t.ex. Aktivitet förebygger.
- 📌 Att elevhälsan ska utökas inom den kommunala vuxenutbildningen.

Social omsorg

Liberalerna vill att alla människor ska vara självständiga och ha makt över sina egna liv. Det borde vara en självklarhet att valfriheten ska finnas även när vi blir äldre. Vi är allt friskare längre upp i åldrarna. Därför är viktigt att vårda det som är sjukt samtidigt som vi vattnar det som är friskt! Den ofrivilliga ensamheten måste motverkas. Äldre måste ses som en resurs och kunna delta i samhällsbyggandet så länge man orkar både i arbetslivet och föreningslivet. Äldre ska också kunna vara med och påverka i samhället, till exempel inom politiken. För att åstadkomma det här målet behövs liberal politik som ser de äldres behov och potential. När man inte klarar allt själv måste det finnas frihet att välja av vem och med vad man vill ha hjälp. Personalen inom omsorgen måste ha goda arbetsförhållanden och ha möjligheter att utvecklas på sin arbetsplats och utföra sitt arbete så att de känner att vårdtagarna blir tillfredsställda. Om arbetet ökar vårdtagarnas livskvalitet så minskar personalomsättningen och sjukfrånvaro och alla gynnas av det.

I ett liberalt Uddevalla är alla lika mycket värda. Några klarar att ta ansvar för sin vardag själva, andra klarar det inte. Att man inte klarar ansvaret för sin vardag kan bero på en rad olika saker. Det kan handla om funktionsnedsättning, ålder, sjukdom, att kroppen inte

hänger med eller att själen inte orkar. Oavsett orsak har man rätt att få den hjälp man behöver för att kunna ta så mycket eget ansvar som möjligt.

Vi har sett vikten av effektiv vård för missbrukare på hemmaplan, i synnerhet för de som missbrukar spel och alkohol. När det gäller andra typer av missbruk kan det tvärtom vara bättre att bryta kontakter hemma. Därför vill vi att kommunen satsar mer på behandlingshem för spel- och alkoholmissbruk nära hemmet.

Liberalerna vill att alla ska kunna förverkliga sig själva, med eller utan funktionsnedsättning och att alla har rätt att vara med i samhället på lika villkor. En liberal funktionshinderpolitik handlar om att riva hinder, så att alla ska kunna bli sitt bästa jag. Men också att undanröja hinder att ta del av de mänskliga rättigheterna.

I Liberalernas Uddevalla står individen i centrum för det sociala arbetet. Varje människa ska bemötas med värme och omtanke. Det kommunala stödet ska stärka individens egen förmåga att ta ansvar för sin personliga utveckling. Regelverk och ansvarsförhållanden vad gäller personlig assistans måste förtydligas. Idag lever personer som har behov av LSS-boenden allt längre varför kommunen måste möta den efterfrågan. Därför vill vi verka för att öka attraktiviteten av att arbeta inom social omsorg i kommunen. Lönerna ska förbättras och personalen ska känna att de har en god arbetsmiljö där de kan utvecklas.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Att vid ombyggnad/nybyggnad av LSS boenden ska man särskilt beakta boende som främjar en självständig livsstil.
- Ⓛ Att barn och ungdomar som är placerade på institution eller familjehem får extra stöd i skolan. Extra stöd är också viktigt för barn med föräldrar som lever på långvarigt försörjningsstöd.
- Ⓛ Att våld i nära relationer hanteras av särskilt utbildad personal.
- Ⓛ Stimulera till varaktiga anställningar för personer med funktionsnedsättning.
- Ⓛ Kompetensutbilda all vård- och omsorgspersonal i bemötande av varje enskild individ, oavsett kön, etnicitet, religion eller sexuell läggning.
- Ⓛ Att det ska finnas fritt wifi i alla grupp-/äldreboenden.
Erbjuda "digital fixare" till äldre och funktionshindrade som hjälp och stöd för att installera och komma i gång med att använda olika digitala tjänster. Många äldre stängs ute från dagens samhälle pga. att de inte har tillgång till eller kunskap om det digitala. Genom en IT-fixartjänst kan detta hjälpas.
- Ⓛ Erbjud daglig verksamhet till alla som omfattas av LSS efter 67 år
- Ⓛ Se över ersättningsnivåerna för daglig verksamhet.
- Ⓛ Utveckla verksamheter inom daglig verksamhet för unga.
- Ⓛ Arbeta för att fler från daglig verksamhet kan få jobb.
- Ⓛ Bredda rekrytering av personer inom funktionshinderomsorgen genom att inrätta fler jobb som leder personerna närmare arbetsmarknaden.
- Ⓛ Satsa på Aktivitetspedagoger som kan minska personens utanförskap vid psykisk ohälsa.
- Ⓛ Satsa på en mötesplats för psykiskt funktionshindrade.

- Ⓛ Ge bättre möjligheter till sysselsättning till unga med funktionsnedsättningar under Sommarlovet.
- Ⓛ Förbättra tillgängligheten för personer med kognitiva funktionsnedsättningar.
- Ⓛ Förbättra den fysiska tillgängligheten för funktionshindrade speciellt under vintern och vid sociala evenemang/kulturprogram.
- Ⓛ Öka attraktiviteten att arbeta inom Sociala omsorgen i Uddevalla genom att se över arbetsmiljön för att minska antalet sjukskrivningar.
- Ⓛ Erbjud personal som arbetar nära brukarna friskvård på betald arbetstid.
Satsa på utbildningar av personal som arbetar nära brukarna.
- Ⓛ Att personer med hemtjänst ska känna igen personalen som kommer hem till dem
- Ⓛ Öka tryggheten genom tekniska hjälpmedel.
- Ⓛ Satsa på förebyggande insatser som trygghetsvårdar.
- Ⓛ Satsa på behandlingshem för missbrukare av spel och alkohol.
- Ⓛ Ge en jämlik omsorg, oavsett kön, religion eller sexualitet.
- Ⓛ Se äldre som en resurs som kan bidra både inom arbetslivet och föreningslivet.
- Ⓛ Se till att äldre, oavsett ålder, kommer till tals både när det gäller frågor som rör dem själva och i samhällsbygget i stort.
- Ⓛ Öka attraktiviteten att arbeta inom äldreboenden i Uddevalla kommun. Arbetsmiljön och lönenivåerna måste ses över och förbättras.
- Ⓛ Minska antalet olika personer från hemtjänsten som den äldre tar emot i sitt hem.
- Ⓛ Bygga fler trygghetsboenden. Denna boendeform ligger mitt emellan att bo kvar hemma och att komma in på ett vård- och äldreboende.
- Ⓛ Satsa på mötesplatserna! Det är viktigt för att motverka ensamheten och därmed öka livskvaliteten för de äldre. Vägen framåt består av varierande program, helgöppet samt ökad marknadsföring kring utbudet.
- Ⓛ De äldre ska själva välja vad som skall utföras av hemtjänsten.
- Ⓛ Se till att äldre får möjlighet att välja mat, vid förmåga vara delaktig i matlagning och att få känna dofterna.
- Ⓛ Satsa på utbyggnad av Vård- och äldreboenden. Vi står inför en kraftig ökning av antalet äldre. Viktigt att det även byggs i serviceorterna.
- Ⓛ Fortsätta satsningen på aktivitetssamordnare på våra Vård- och äldreboenden. Viktigt att inte bara ta hand om det som är sjukt utan även vattna det som är friskt. Vi behöver aktivera de boende som så vill.
- Ⓛ Inrätta fasta och regelbundna läkarkontakter på Vård- och äldreboenden.
- Ⓛ Ge möjligheter till äldre att bo på trygghetsboenden i området där anhöriga bor.
- Ⓛ Utöka samarbetet med Västra Götalandsregionen.
- Ⓛ Att kommunen ska verka för att det inrättas en Närakut på Uddevalla sjukhus.
- Ⓛ Arbeta mer med fallprevention för äldre.
- Ⓛ Se över möjlighet att använda assistenthundar i omsorgen.

Jämställdhet

Oavsett om du är man eller kvinna, oavsett om du har rötter i ett annat land, oavsett om du älskar en person av samma kön så ska du ha lika rättigheter och skyldigheter. Varenda människa som växer upp i Uddevalla har samma rätt att tänka, tro, leva och älska den som hen vill. Delaktighet i samhällsutvecklingen ska vara en ledstjärna.

Jämställdhet börjar i barndomen. Omgivningens åsikter och gamla invanda könsroller får inte sätta stopp för varje människas frihet att leva sitt eget liv. Vi är stolta över att Sverige är ett av världens mest jämställda länder, men vi är fortfarande långt ifrån att på riktigt kalla oss för ett jämställt land.

Vi vill ha ett Sverige där människor med olika ursprung, religioner och traditioner har samma villkor. En av jämställdhetens viktigaste uppgifter är att arbeta mot hederskulturen. Den ska bekämpas på så många fronter som möjligt, av skolan, socialtjänsten och polisen.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Att din historia och bakgrund inte ska styra din framtid. Det är du som individ som ska ha makten över ditt liv, oavsett vilken kön du identifierar dig själv som, var du är född eller hur gammal du är.
- Ⓛ Utbilda all personal som kommer i kontakt med barn och unga om hedersproblematik, hur man upptäcker att någon är utsatt för hedersrelaterade brott.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun ska ha en jämställd karriärutveckling för sina anställda och ge lika lön för lika arbete.
- Ⓛ Att fler kvinnor får möjlighet och blir uppmuntrade att driva företag inom välfärdssektorn. Det bidrar till fler kvinnliga företagare och mer ekonomisk jämställdhet.
- Ⓛ Att förskolan ska arbeta aktivt med jämställdhet eftersom jämställdhet börjar i barndomen.
- Ⓛ Att samma förutsättningar ska ges till flickor och pojkar att utöva idrott.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun tar fram en handlingsplan för HBTQ-frågor.
- Ⓛ Tillämpa nolltolerans mot sexuella trakasserier! En gång är en för mycket. Varje person ska ha god kunskap om var gränserna går och även god kunskap om hur man kan få hjälp om en person blir utsatt.
- Ⓛ Fortsätta stötta Uddevalla kvinnojour.

Integration

Invandring har berikat Sverige genom århundraden och vi vill att det ska fortsätta att vara så. Invandring måste bli mer än att resa över gränsen. När man kommer ny till Sverige är det viktigt att snabbt kunna lära sig svenska språket, hur Sverige fungerar och vilka grundläggande värderingar som råder. Kunskap om jämställdhetsfrågor och om hbtqi-personers rättigheter ska ingå i den samhällsinformation som ska ges så tidigt som möjligt.

Eftersom vi liberaler utgår från allas möjligheter och eget ansvar är det viktigt att de som kommer hit också är delaktiga i integrationsprocessen. Då är vägen till arbete och utbildning kortare. Att kunna försörja sig och sin familj är avgörande för att komma in i samhället och bli en del av det Uddevalla som växer och utvecklas. Det gäller inte minst kvinnor för att de ska få makt över sina egna liv.

Integrationsprocessen måste gå snabbare och vara mer effektiv. Liberalernas genomgripande reformpaket "Förortsllyftet" stärker tryggheten, möjligheterna till utveckling och friheten för över en halv miljon människor runt om i Sverige.

Integration skapas från två håll. Vi som bor i Uddevalla måste skapa förutsättningar för nya kommunmedborgare att lära känna vår kommun och vårt samhälle. Vi måste bjuda in men också ställa krav. Den viktigaste integrationen sker i våra föreningar och genom arbete. Vi måste sänka tröskeln till att få ett arbete, alla arbeten behöver inte högskoleexamen. Därför vill vi skapa fler enkla jobb så att fler kan arbeta i stället för att få bidrag.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 🕒 Ge tidigare språkinsatser. Man ska få lära sig svenska så snart man kommit hit.
- 🕒 Kräva delaktighet för att få försörjningsstöd. Försörjningsstödet ska inte heller per automatik betalas ut till mannen i familjen utan till båda vuxna.
- 🕒 Skapa fler enkla jobb.
- 🕒 Att alla asylsökande och nyanlända tidigt ska ta del av obligatorisk samhällsinformation.
- 🕒 Öka antalet praktikplatser inom Uddevalla kommun för nyanlända.
- 🕒 Ställa krav på motprestation för att få ekonomiskt stöd.
- 🕒 Fortsätta uppfölja och utvärdera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.
- 🕒 Motverka att fler religiösa friskolor etableras i Uddevalla kommun.
- 🕒 Motverka trångboddhet, svartkontrakt och försäljning av fiktiva adresser.
- 🕒 Stärka civilsamhällets roll i integrationsarbetet.
- 🕒 Satsa särskilt på studieförbunden i utsatta områden för språkutveckling och återkommande samhällsinformation.
- 🕒 Stötta föreningar som vill driva till exempel språkcaféer mm.
- 🕒 Stötta föreningar som särskilt jobbar för kvinnors och flickors rättigheter.
- 🕒 Att föreningar som vill ha bidrag måste stå för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.
- 🕒 Fortsätta att arbeta aktivt för att fler ska ha ett arbete.
- 🕒 Uppmuntra sociala företag för personer som står långt från arbetsmarknaden.
- 🕒 Se över allmännyttans bostadsbestånd och eventuellt möjliggöra för fler bostadsrätter i de norra stadsdelarna.

Kultur och fritid

Kulturen är och ska vara fri. Tankens och ordets frihet är grunden i liberal kulturpolitik. Vår uppgift är inte att styra kulturen, utan att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga

skapandet och för den enskildes bildning. Medborgare i alla åldrar ska kunna finna mötesplatser, gärna över åldersgränserna, inom kulturen. Kultur ger människor verktyg att förstå, ifrågasätta och se på samhället ur nya perspektiv. Kultur är också ett verktyg för att öka känslan av gemenskap och inkludering i vårt samhälle, på så sätt går vår hälsa och vår utveckling hand i hand med kulturen.

Uddevalla ska vara en kommun där kulturen odlas i sann kulturell mening. Genom medborgarhuset skapar vi möjligheter till mötesplatser som främjar kulturella utbyten. Här finns möjlighet att skapa och utvecklas. Vi vill fortsätta utveckla Rimnersområdet till att omfatta många olika former av idrott och plocka upp projekt Mareld ur papperskorgen. Föreningslivet gör mycket för integration och ger ungdomars fritid en mening. Här vill vi satsa mer på föreningar som fokuserar på integration och ungdomsidrott. Elitidrotten behövs också, men kommunens prioritering måste vara ungdomarna.

En aktiv och meningsfull fritid har positiv påverkan på både vår fysiska och mentala hälsa. En god hälsa är en av grundpelarna för ett gott liv. Inflytande och delaktighet i samhällslivet och påverkan av de egna livsvillkoren är en grundläggande rättighet för varje individ. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter i en välordnad miljö för alla åldrar bidrar till att Uddevalla blir en attraktiv och trivsamt stad att leva och trivas i. Alla ska kunna motionera och idrotta, för att ha roligt och må bra, något som ska vara lika oavsett var du kommer ifrån, hur mycket pengar du har eller om du har en funktionsvariation. Kommunen måste också arbeta för en god folkhälsa och motverka drogmissbruk och andra hälsoproblem. I detta arbete måste kommunens olika förvaltningar arbeta tillsammans med varandra och med polisen och olika ideella krafter, ett arbete som ska vara både obyråkratiskt och resultatriktat. En god folkhälsa med fokus på det förebyggande arbetet är bra för alla och minskar också kostnader för vård, skola och sociala omsorger.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 🕒 Bygga fler näridrottsplatser som möjliggör spontanidrott.
- 🕒 Utveckla och rusta upp skolgårdarna, från grundskola ända upp till gymnasiet. Stadens barn och unga behöver växa upp med omgivningar som uppmuntrar och främjar rörelse.
- 🕒 Fortsätta satsa på våra spår och leder. Våra fritidsområden ska göras tillgängliga för alla invånare, även de med funktionsnedsättning.
- 🕒 Öka stödet till föreningar som främjar fysisk aktivitet för äldre och personer med funktionsnedsättning.
- 🕒 Inrätta en enhet som arbetar med förebyggande utbildning kring spelberoende.
- 🕒 Att föreningslivet och idrottsrörelsen skall ges erkännande för sitt arbete och tillförs resurser som den otroligt viktiga bryggan den är för att skapa ett inkluderande samhälle.
- 🕒 Förändra bidragsregler så att föreningar stimuleras att arbeta med aktiviteter kring jämställdhet, integration och öppenhet för alla oavsett förutsättningar.
- 🕒 Sänka åldersgränsen för aktivitetsstöd till 5 år.
- 🕒 Höja aktivitetsstödet ytterligare för både flickor och pojkar.

- Ⓛ Att arbetet för jämställdhet måste finnas med i all idrottsverksamhet.
- Ⓛ Satsa på kulturföreningar och ungdomskultur.
- Ⓛ Fortsätta att utveckla Kulturstråket i centrala Uddevalla.
- Ⓛ Sätta det lokala föreningslivet främst.
- Ⓛ Fortsätta utveckla Rimnersområdet.
- Ⓛ Utveckla biblioteken som central plats för bildning, förströelse och interkulturella möten. Bra bibliotek kan fungera som en brygga för barn och unga som saknar goda läsförebilder och möjligheter till det i hemmet.
- Ⓛ Öka tillgänglighet så att kulturen lättare når människor med olika funktionsvariationer.
- Ⓛ Fortsätta utveckla verksamheten i Kulturskolan.
- Ⓛ Initiera skapandet av ett konstcenter där vi samlar konstverksamhet på ett ställe.
- Ⓛ Stärka samarbetet mellan kommunens verksamheter, ideella och kommersiella krafter. Allt för att ge oss Uddevallabor både bredd och kvalitet i utbudet av kultur.
- Ⓛ Att utbildade bibliotekarier ska ansvara för skolbiblioteken. Alla ska få läsa svenska och internationella skönlitterära klassiker i skolan.
- Ⓛ Återinföra de legala klotterväggarna. Antingen de tidigare gångtunnlarna eller nya klotterväggar.
- Ⓛ Förstärka de befintliga fritidsgårdarna och inrätta fler, t.ex. Tureborg, Ljungskile och på landsbygden. Men det är viktigt att verksamheten sker med full insyn, i ett brottsförebyggande perspektiv. Fritidsgårdarna får aldrig bli rekryteringsytor för organiserad brottslighet.
- Ⓛ Verka för en kommunal ridanläggning.
- Ⓛ Inrätta en föreningslots som fungerar som en brygga och hjälp in i föreningslivet.
- Ⓛ Verka för mer samverkan mellan kommun och föreningslivet.
- Ⓛ Inrätta en väg in för föreningslivet. Det bör finnas en kontaktperson på central nivå (kommunledningskontoret) som föreningarna kan vända sig till. Idag faller många frågor på flera avdelningar och frågor riskerar att hamna mellan stolarna.
- Ⓛ Att kommunen tar fram en idrottsvision för att jobba mer långsiktigt med föreningslivet och möjligheten att utöva idrott i kommunen.
- Ⓛ Se över kostnaden för föreningar att hyra lokaler/hallar i kommunen.

Miljö & Klimat

Det finns ekologiska och ekonomiska argument för att slå vakt om miljön men det är framför allt en moralisk fråga. Vi har inte rätt att lämna över en värld till våra barn som är mer utarmad än den vi övertog från våra föräldrar. Denna förvaltarskapstanke bottenar i en liberal idétradition som manar till ett ansvarsfullt nyttjande av naturens resurser. Liberal miljöpolitik handlar om ansvarstagande utifrån kunskap och marknadsekonomiskt tänkande. Ett samhälle som främjar kunskap och ny teknik har bäst möjlighet att ta sig an miljöutmaningarna.

Vi Liberaler tycker att det är viktigt att kunna leva i ett samhälle där luften är klar, vattnet rent och jorden giftfri. Då förverkligar vi den liberala ideologin om förvaltarskapstanken. Den

tanken innebär att vi ska bruka jorden så att vi kan lämna över den i gott skick till kommande generationer.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Se över kommunens resepolicy och fordonspark.
- Ⓛ Möjliggöra digitala mötesformer för att minska onödiga resor.
- Ⓛ Jobba vidare med återbrukspoolen för kommunala möbler och inventarier.
- Ⓛ Skapa återbrukscentraler/bytescentraler vid återvinningscentralerna samt utveckla verksamheten och tillgängligheten av återbruk Uddevalla kommun.
- Ⓛ Införa fria besök till återvinningscentralerna för alla privatpersoner och fastighetsägare till flerbostadshus i kommunen.
- Ⓛ Verka för bättre skötsel av stadens återvinningscentraler.
- Ⓛ Bygga fler laddstolpar på stadens parkeringsplatser.
- Ⓛ Att närboende ska få ett större inflytande och ekonomisk utdelning vid etablering av vindkraft.
- Ⓛ Verka för upphandling av närproducerade livsmedel/mat till kommunens verksamheter.
- Ⓛ Att inköp till all kommunal verksamhet ska ske med kvalitet och hållbarhet i åtanke.
- Ⓛ Att skadliga kemikalier ska bytas ut i stadens verksamheter, det gäller särskilt produkter som barn kommer i kontakt med.
- Ⓛ Att Uddevalla ska vara en stad utan klotter och nedskräpning.
- Ⓛ Att all verksamhet i Uddevalla kommuns regi ska sträva efter att minimera negativ miljöpåverkan.
- Ⓛ Minska avfallsmängden. Staden ska vara en förebild och jobba mer med återvinning.
- Ⓛ Verka för småskalig vattenkraft i Bäveån.
- Ⓛ Utreda möjligheten att förbränna slam i kommunen för utvinning av till exempel fosfor i stället för att sprida slam på åkrarna.

Landsbygdsutveckling

Liberalerna ser landsbygdens behov såväl som stadens. Människors frihet och välbefinnande gynnas av goda kommunikationer. Rörligheten för människor, idéer, kapital, varor och tjänster ska underlättas. På det sättet skapas nya möten, nya idéer och ökad dynamik i samhället och i ekonomin. Liberalerna vill se en mer levande landsbygd med blomstrande kulturella verksamheter. Vi ser potentialen i Uddevalla landsbygd och det vill vi ta vara på.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Utveckla landsbygden genom att skapa god tillgång till barnomsorg och skola.
- Ⓛ Stimulera nybyggnation och företagande även på landsbygden.
- Ⓛ Underlätta byggnation i strandnära lägen där så är lämpligt med hänsyn till natur och miljö.
- Ⓛ Boende utanför centrum ska underlättas genom god service och bra kommunikationer.

- Ⓛ Att kommunen tillsammans med lokala krafter ska bygga ut vandringsleder och cykelleder.
- Ⓛ Stimulera gårdsförsäljning av egenproducerade varor. Mer närodlat och mindre transporter.
- Ⓛ Utveckla möjligheten till att lämna avfall till återvinningscentralen genom utökade Pop-up-stationer osv.
- Ⓛ Revidera bygglovsavgifter och miljöavgifter för att underlätta företagande på landsbygden.
- Ⓛ Att kommunen tillhandahåller vildsvinsfällor, dels för kommunalt bruk, dels för utlåning/uthyrning.

Näringsliv och Företagsklimat

Goda villkor för företag och företagare skapar tillväxt och fler jobb, vilket i sin tur säkrar den generella välfärden. Förutsättningarna för ett bra företagsklimat skapas förutom genom lagstiftning också i hög grad i kommuner och regioner. Uddevalla måste planera långsiktigt för att få fler nystartade företag till kommunen samt ge förutsättningar för befintliga företag att kunna växa. Staden ska aldrig själv driva företag där en privat näringsidkare kan göra det bättre. Uddevalla kommun ska ha lättillgänglig information för den som vill starta företag och företagare ska bemötas av kunnig personal med positiva attityder.

Uddevalla kommun ska vara en kommun dit näringslivet söker sig. Vi vill att kommunen ska samverka mer med företagarna och underlätta nyetableringar. Bristen på industrimark behöver åtgärdas snarast, med en genomtänkt och långsiktig strategi!

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Att kommunen ska underlätta för företagarna, inte hindra!
- Ⓛ Se över tillsynsavgifterna.
- Ⓛ Effektivisera tillståndshandläggningen och se över taxorna.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun tar krafttag för näringslivet så att vi ökar minst 50 placeringar i rankingen över företagsvänliga städer.
- Ⓛ Att Uddevalla kommun gör en kartläggning av kommunala bolag varje mandatperiod beträffande hur vinstmedlen används samt på vilket sätt man konkurrerar med andra aktörer.
- Ⓛ Planera för mer Industrimark för framtida utveckling av företagsverksamhet.
- Ⓛ Främja individanpassade utbildningar och välutbildad arbetskraft och ta tillvara nyanländas kompetens, för en snabb ingång till arbetsmarknaden.
- Ⓛ Se till att kommunen inte blir konkurrent med den privata näringen. Uddevalla kommun ska inte starta nya kommunala bolag som konkurrerar med dessa företag.
- Ⓛ Se över de kommunala bolagen och sälja t.ex. Uddevalla Omnibus.
- Ⓛ Stärka kommunens upphandlingsavdelning – underlätta för företag att delta i upphandlingar och satsa på mer kontroll och uppföljning för att skapa rättvisa förutsättningar och minska risken att kommunen blir en möjliggörare för organiserad brottslighet.

Kommunens utveckling

För att Uddevalla kommun ska kunna utvecklas behöver kommunen samverka med näringslivet såväl som föreningslivet. Uddevallas båda centrumkärnor behöver fyllas med liv. Detta gör att centrum blir tryggare att vistas i, såväl dagtid som kvällstid. Därför vill vi påskynda utvecklingen av området kring Bäveån med bostäder, grönytor, restauranger, butiker och medborgarhus. Översvämningskyddet är en förutsättning för att skapa utveckling av Uddevalla centrum.

Flera kommuner har innovativa och kreativa lekplatser som andra kommuninvånare reser till för att besöka. Det är dags att Uddevalla inser värdet av bra lekplatser som turistmål.

Stadsmiljön i Uddevalla ska kännas trygg och välkomnande att vistas i för alla åldrar året om, samtidigt som den också ska vara estetiskt tilltalande och hållbar. Både stadskärnan och stadens ytterområden behöver rustas upp.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 📍 Låta krögarna i staden själva bestämma vilken tid på dygnet de ska öppna och stänga.
- 📍 Låta caféer och restauranger ha kvar sina uteserveringar året runt om så önskas.
- 📍 Att kommunen tillsammans med lokala krafter ska bygga ut vandringsleder och cykelleder. Till exempel bygga ut strandpromenaden i Ljungskile och skapa en strandpromenad på Sunningen.
- 📍 Se över belysningen i de områden där människor rör sig för att öka tryggheten.
- 📍 Fortsätta att förtäta staden genom att bygga mer i centrum och på höjden där så är lämpligt.
- 📍 Underlätta byggnation i strandnära lägen.
- 📍 Korta handläggningstiderna för markanvisning, detaljplaner och bygglovsärenden.
- 📍 Verka för att bygga ett centralt resecentrum med tågstation.
- 📍 Att stadstrafikens bussar ska vara eldrivna.
- 📍 Göra det enklare att hitta parkering i centrum med hjälp av digitala tjänster
- 📍 Utveckla området kring Bäveån. Göra Norra Hamngatan mer attraktiv genom att skapa en gårdsgata med butiker och restauranger.
- 📍 Fortsätta göra Uddevallas stadskärna mer attraktiv genom ett levande torg, nya träd (kanske japanska körsbärsträd) på Norra Drottninggatan osv.
- 📍 Skapa förutsättningar för ett kallbadhus i centrum.
- 📍 Prioritera översvämningskyddet.
- 📍 Prioritera underhållet på kommunala fastigheter.
- 📍 Utveckla kommunens lekplatsutbud genom att bevara de som finns idag och skapa fler temalekplatser.
- 📍 Översyn av hamnens flytt västerut för att skapa en hållbar och långsiktig lösning för Uddevalla Hamn AB.
- 📍 Att kommunen verkar för ett dubbelspår mellan först och främst Uddevalla och Göteborg.

Trygghet

Att kunna röra sig fritt i ett öppet samhälle är en Liberal grundsten. Verklig frihet kräver också trygghet. Du ska kunna känna dig trygg, där du bor, där du väntar på bussen, går hem från krogen eller tar en löprunda. Ingen ska behöva se sin trygghet försvinna för att kriminaliteten tar över. När en ung person hamnat snett i tillvaron kommer det sällan som en total överraskning.

Varningsklockorna har oftast ringt långt tidigare, men inte tillräckligt har gjorts snabbt nog. Vi vill att skola, socialtjänst och polis ska ingripa snabbt och hjälpa det barn som är på väg in i ett destruktivt beteende.

Att satsa på utbildning är en satsning på trygghet. En god utbildning ökar tryggheten för den enskilde Uddevallabon, men också för samhället i stort. Om barn ändå börjar begå brott ska omgivningen inte blunda bara för att barnet inte är straffmyndigt. Ofta kan även barnets familj behöva stöd, till exempel för att föräldrarna ska kunna ta föräldraansvar på rätt sätt. Ju tidigare insatser sätts in, desto fler barn får chansen till en trygg uppväxt. Brottslighet drabbar alla, men redan utsatta drabbas allra värst när samhället inte lyckas tillräckligt bra med brottsbekämpning. Det viktigaste arbetet är brottsförebyggande. Det handlar om en bra politik för jobb, skola och integration, men rättsväsendet behövs för att se till att saker och ting blir rätt när det ändå gått fel. Samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis kring unga i riskzonen måste förbättras.

Rättsväsendet måste också agera snabbare när näringslivet drabbas av brottslighet. En näringsidkare ska kunna känna sig trygg att bedriva sin verksamhet i kommunen och att polis och kommun samverkar, i synnerhet vid upprepad brottslighet.

Omvärlden är alltmer osäker och Försvarsmakten behöver stärkas. Vi vill därför inrätta ett regemente i kommunen och förstärka beredskapsplanen.

Liberalerna Uddevalla vill:

- 🕒 Se över belysningen i de områden där människor rör sig för att öka tryggheten.
- 🕒 Ha fler poliser i yttre tjänst.
- 🕒 Att kameraövervakning ska tillåtas på de platser som upplevs otrygga. Kameraövervakning förhindrar nödvändigtvis inte brott, men fler brott kan klaras upp.
- 🕒 Arbeta tillsammans med näringslivet för en tryggare stadskärna med fler människor i rörelse – en levande stadskärna är en trygg stadskärna.
- 🕒 Arbeta förebyggande i såväl skolan som föreningslivet för att stävja rekryteringen till kriminella gäng bland Uddevalla unga.
- 🕒 Inrätta ett regemente i kommunen.
- 🕒 Förstärka beredskapsplanen.
- 🕒 Satsa på Tidig Upptäckt – Tidig Insats (TUTI) för att förebygga ungdomskriminalitet och utanförskap.

- Ⓛ Verka för kvarterspoliser i allmänhet och stationära kvarterspoliser vid Kampenhof, Dalaberg och Ljungskile i synnerhet.
- Ⓛ Att kommunen tar ansvar för snöröjning på trottoarer längs prioriterade stråk i tätorterna.

Bostäder

Alla Uddevallabor ska ha ett värdigt boende. Ingen ska vara bostadslös. För att nå detta behöver vi ett varierat bostadsbestånd. Det ska finnas allt från den lilla ettan till lägenheter som passar den stora familjen. Ett varierat bostadsbestånd av hyreshus, bostadsrätter och villor ger trygga bostadsområden och främjar social mångfald. Tillgång till planlagda områden för villabyggnation är viktigt för att skapa en attraktiv kommun som attraherar nya invånare.

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Motverka den sociala segregationen genom varierad bostadsbebyggelse.
- Ⓛ Utveckla allmännyttan så den kan tillhandahålla butiks- och kontorslokaler i centrum.
- Ⓛ Bygga fler bostäder i serviceorterna för att minska bostadsbristen och tillåta fler strandnära bostäder på landsbygden.
- Ⓛ Fortsätta förtäta staden genom att bygga mer i centrum och där så är lämpligt bygga högt.
- Ⓛ Skapa fler bostäder i stadskärnan, både hyresrätter och bostadsrätter.
- Ⓛ Korta handläggningstiderna för markanvisning och detaljplaneärenden.
- Ⓛ Se över allmännyttans bostadsbestånd och eventuellt möjliggöra för fler bostadsrätter i de norra stadsdelarna.

Kommunens styrning

Uddevalla ska styras med ansvar, öppenhet och respekt för skattebetalarnas pengar. Liberalerna i Uddevalla vill sätta stopp för vänskapskorruption, kompispriser och informella uppgörelser som undergräver förtroendet för kommunen. Politiken i Uddevalla måste präglas av professionalism, inte av en lekstuga där prestigeprojekt och interna överenskommelser går före invånarnas behov.

Uddevalla ska vara en seriös kommun att bo i, arbeta i och investera i. Det kräver tydlig styrning, transparens i besluten och ordning och reda i ekonomin. Kommunen ska fokusera på sin kärnverksamhet: skolan, omsorgen, tryggheten och den service som människor möter i vardagen. För oss är det självklart att resurser ska gå till verksamhet, inte till växande administration och onödiga politiska arvoden.

Vi vill minska byråkratin, stärka verksamheterna och återupprätta respekten för det kommunala uppdraget. Arvodesregler och politiska ersättningar ska beslutas öppet i

kommunfullmäktige, inför medborgarna. Med liberal politik tar vi ansvar, rensar upp och bygger ett Uddevalla där makten utgår från invånarna!

Liberalerna Uddevalla vill:

- Ⓛ Se över arvodesreglerna och ta bort gruppleदारarvodet.
- Ⓛ Att samtliga beslut om arvodesbestämmelser, som att höja nivåer, inrätta nya arvoden osv, ska tas av kommunfullmäktige.
- Ⓛ Effektivisera förvaltningarna.
- Ⓛ Minska kommunal administration och köpa den operativa personalen i verksamheterna.
- Ⓛ Stärka arbetsmiljön för kommunalt anställda. Uddevalla kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare!
- Ⓛ Att kärnverksamheten ska fungera väl först och främst.